

Transskription af:

Obscuritas

5:4 Skyggelandet: De to Thisetrolde

Vært og tilrettelægger: Louise Lindblad

Medvirkende: Maria Østerby Elleby, historiker og museumsinspektør, HEX! Museum of Witch Hunt, og Poul Grinder-Hansen, fortæller

Redaktør: Rikke Caroline Carlsen

Speaker1: Du lytter til en podcast fra Nationalmuseets mediehus. Vores tid.

Fortæller: Evald Tang Kristensens vanddrukne støvler står i den lille forgang i det lerklinede hus hvor han skal tilbringe natten. De har svært ved at tørre på grund af koldt træk langs gulvet, og den store åbne skorsten gør køkkenet. Han sidder i koldt. På en hylde i køkkenet sidder hønsene, og lam og smågrise har fundet en lun plads under ovnen inde i stuen. Over for Evald sidder en ældre mand på omkring 80 år. Han sidder foroverbøjet og sammensunken i stolen, og flere tænder mangler i hans mund. Evald sætter pennen klar på papiret, mens den gamle mand løfter hovedet og med en svag stemme begynder sin historie. Jeg skal fortælle dem om de to Thisetrolde.

Louise Lindblad: Du lytter til Obscuritas. Det her er sæsonen om de danske folkesagn. Indsamlet gennem mange års rejse til fods rundt i landet af folkemindesamleren Evald Tang Kristensen.

Maria Østerby Elleby: Han lignede i øvrigt Evald Tang Kristensen så du ham? Ham der står derhenne?

Louise Lindblad: I sådan en lang sort frakke?

Maria Østerby Elleby: Er det ikke rigtigt, at han ligner ham fuldstændig?

Louise Lindblad: Han står i grøfttekanten i en lang sort, i regnvejr. Ej hvor sjovt!

Maria Østerby Elleby: Gud, han ligner ham jo fuldstændig både med bukser og med frakken.

Louise Lindblad: Det var som om han kiggede efter os.

Maria Østerby Elleby: Ja, var det ikke det? Tror du, han er der, hvis vi kører tilbage? Tror du bare, han var sådan en spejling?

Louise Lindblad: Han står i en lang sort frakke ud til vejen og står bare stille.

Maria Østerby Elleby: Nej, hvor er det grineren. Bevares, jeg har lige været inde og kigge på billeder af ham inden vi skulle afsted på tur her, men det var vitterligt sådan. Da jeg så ham, var jeg bare... Det lignede da han stod med en paraply slået sammen i hånden. Nu kører vi lige sådan et sted, hvor det ikke lige et til at vende om.

Louise Lindblad: Gid man kunne. Jeg har helt lyst til det.

Maria Østerby Elleby: Men omvendt heller ikke helt, fordi hvor ville det være kedeligt, hvis han bare hed Carsten og var nedefra fra den lokale brugs eller sådan et eller andet.

Louise Lindblad: Synet af den ældre mand i bakspejlet, som står i grøfttekanten i sin lange sorte frakke, giver mig faktisk gåsehud på sådan en underlig god måde. Jeg kan kun håbe, at Evald på en eller anden måde er med os på den her rejse. At han ved, at hans utrættelige arbejde for at sikre de gamle viser og sagn og en stor del af den danske folketro ikke har været forgæves. At hans livsværk er vigtigt og stadig vækker interesse og nysgerrighed også i et ungt menneske som mig på 29 år. Mit navn er i øvrigt Louise Lindblad.

Maria Østerby Elleby: Hvis han dukker op igen senere, så er det...

Louise Lindblad: Men jeg har jo igennem alle de afsnit, jeg har optaget nu, håbet på, at jeg vil opleve noget, hvor jeg en gang for alle kan blive overbevist om, at der findes altså noget derude. Og hvis han kommer igen, så føler jeg, at jeg har det. I sidste afsnit hørte vi historien om den gamle tigger Ane Klemens, der blev myrdet på brutal vis i året 1800, fordi hun blev udpeget som heks. Historikere Maria Østerby Elleby og jeg fortsætter nu rejsen op igennem Jylland, fra Brigsted til Ebeltoft. Denne her gang skal det handle om de to Thisetrolde. En sagnfortælling, som Evald hører fra mange forskellige meddelere på sine rejser rundt i landet.

Maria Østerby Elleby: Det er ikke til at tage fejl af.

Louise Lindblad: Og ligesom historien om det brutale hekse mord i Brigsted, så bygger fortællingen om de to Thisetrolde, søstrene Anne og Mette Madsdatter, også på en virkelig historie.

Maria Østerby Elleby: Jeg kan ikke køre ind... til venstre.

Speaker5: [sagnsang]

Louise Lindblad: Evald sidder foran en kvinde ved navn Marie, i et lille lerklinet hus. Som altid klar med pen og papir. Jeg ved ikke, hvordan Marie har set ud, men jeg ved, at Evalds meddelere havde fantastiske ansigter. Så er der nogle ansigter, der er tydeligt mærket af vind og vejr og et langt levet liv. Hver en rynke og fure fortæller en historie om glæde og sorg. I Maries stærke hænder forestiller jeg mig, at strikketøjet er i gang, og mens de arbejder rytmisk med garnet og pindene, begynder hun i et langsomt toneleje at gengive fortællingen, som hun selv har fået fortalt af sin mor: "To søstre fra Sønder Thise. Den ene hun var lam, og den anden kørte hende hver søndag til Thise Kirke på hjulbøn. De gik meget flittigt i kirke og altid under gudstjenesten græd de stærkt, så præsten ikke troede, at han havde bedre tilhørere end dem. En dag, da han kørte fra kirke, kom han til at omtale for sin kusk, at der vist ingen bedre kristne var i sognet end disse to kvinder. Karlen svarede, at der ingen større hekse var i sognet end dem".

[...]

Det er et godt sted, se her. Blæser det okay, så prøv.

[...]

Historien om de to Thisetrolde foregår i året 1686. Kongen hedder på det tidspunkt Christian d. V, og de allerfleste mennesker lever endnu i to forestillingsverden en kristen og en magisk. De har de seneste hundrede år været vidne til, at hekse er blevet brændt levende på bålet. Men her i slutningen af 1600-tallet er det en metode, de fleste er begyndt at tvivle på. Dog ikke alle. På et stort gods i Ebeltoft bor en af Danmarks sidste heksejægere, som gør alt, hvad der står i hans magt for at finde og straffe trolddom.

Maria Østerby Elleby: Jeg står og kigger op på Rugaard, som ligger der med sine røde munkesten og bare er stor og majestætisk. Lige sådan lidt hævet op på en lille bakke, og så går det ned lige om i baghaven, ned til den store flotte sø, Nørresø, eller heksedammen som den bliver kaldt. Og der forestiller jeg mig på en knap så kold dag, som vi er her nu. Vi er lige lidt længere henne i foråret. Måske bliver det stadig så en lille smule i huden, og der er forsamlet hundredvis af mennesker, der er stimlet ned og står her og kigger ud på, at herremanden Jørgen Arenfeldt, der bor oppe på Rugaard Gods med sin familie og sine børn. Han står simpelthen og har fået en skarpretter fra Århus til at komme herud, og de klæder nu en kvinde helt af, ind til skindet, og så tager de og ror hende ud i en båd, ud på vandet, binder reb om hendes ankler, binder reb om hendes håndled og skubber de hende ud i vandet. Og nu skal de så se om hun flyder ovenpå og så er hun jo en heks, eller om hun synker i vandet og dåben vil tage imod hende. Og så er det jo et

tegn på hendes uskyld, fordi har man indgået en pagt med djævelen, så vil den hellige dåb og pagten med Gud, den vil jo forskyde en.

Louise Lindblad: Det er det, der kaldes en vandprøve, det der foregår her.

Maria Østerby Elleby: Det der kaldes en vandprøve, det er det, der foregår her, og det er faktisk ikke noget, der egentlig er lovligt i Danmark. Det er en dag i foråret i 1686, og vi er nu i slutningen af de danske hekseprocesser. Men de er altså ikke slut endnu. Og her i Rosmus Sogn eller på Djursland, hvor vi er nu der, der kommer det til at være hjemsted for nogle af de mest spektakulære hekseprocesser. Nogle af de sidste, men ikke de sidste endnu.

Louise Lindblad: Når koen pludselig dør eller høsten slår fejl, så kan det jo skyldes uheld, eller at du er en dårlig bonde. Men mere nærliggende er det måske at skyde skylden på den gamle nabokone med de onde øjne. Det er, hvad der sker her på Djursland i 1686, og det er, hvad der sker samme år cirka 150 kilometer herfra heksedammen i den lille landsby Sønder Thise i Midtjylland bor de to ældre søstre Anne og Mette Madsdatter, som i over tyve år har været berygtede blandt bønderne på egnen. Hvem er de to søstre?

Maria Østerby Elleby: Anne og Mette Madsdatter, det er to ældre søstre, ældre kvinder, som bor sammen, og Mette hun er krøbling, det vil sige, hun har en eller anden fysisk skavank, der gør, at hendes krop ikke helt fungerer som andres. Vi ved ikke hvad. Vi ved ikke om det er fordi hun er klumpfod eller halt eller har en visse navn, men der er i hvert fald et eller andet, der gør, at Ane og Mette de er berygtede oppe i Thise sogn for at de to gamle hekse, som også kan trolddom, og da sagerne hernede på Rugaard de tager, de tager til... Der er flere som bliver udsat for vandprøven, både mænd og kvinder. Nogle får stukket af. Nogle gør ikke, og nogle bliver bragt for Viborg Landsting og bliver brændt. Der starter Sten Bille, som er kancelliråd, altså adelsmand på noget, der hedder Jungetgård oppe i nærheden af Thise, han starter en hekse proces mod Anne og Mette Madsdatter, så ligesom at Jørgen Arenfeldt han herinde på Rugaard bruger sin birkeret til at køre trolddom sager, så virker det til at Sten Bille han lader sig inspirere og også starter hekkesager mod Anne og Mette.

Louise Lindblad: Og Anna og Mette, de går også under et andet navn. Et navn som man typisk vil finde, hvis man slår op i Evald Tang Kristensens værk Danske Sagn.

Maria Østerby Elleby: Hvis man slår op i og søger på 'Thisetroldene', så er det simpelthen Anne og Mette, man støder på, fordi det er det, de er blevet kendt siden hen i Evald Tang Kristensens beretninger, der har levet videre i lang tid efter deres død. Trolddom... Det har vi snakket lidt om før. Når vi taler om hekse nu, så hekse jo de her tyske ord, vi får ind i det danske sprog. Vi begynder først rigtig at bruge det faktisk nogenlunde her for måske 1686 af. Der går man ind i slutningen af 1600-tallet, men før det har man jo kaldt folk for troldkoner eller troldmænd, troldkællinger. Senere kalder man dem så for troldhekse. Men det er simpelthen det her med trold, det her troldhed, når noget er på vrangen, vendt rundt, forkert. Trolddom, det er jo det her

forkerthed. Og trolden er jo også noget, der på en eller anden måde er en vrangsamfund i forhold til menneskenes. Så selv om at troldene ude i højen ikke er det samme som troldfolk, altså dem, der laver trolddom og i pagt med djævelen, så smelter det lidt sammen nogle gange. Og så bliver det jo blandt andet også til, at man Thisetroldene i stedet for at det blev til Thiseheksene. Så er Anne og Mette altså blevet til Thisetroldene på grund af deres trolddom.

Louise Lindblad: Altså Maria, når man læser sagen om de her to søstre. Når man læser sagnene, så lyder det ikke som en historie fra den virkelige verden. Altså det lyder, netop som en historie fra en anden verden end vores.

Maria Østerby Elleby: Ja, det gør det virkelig. Det, der er det, der sker i disse sager her i 1686, er, at nogle af dem, der er tiltalt for trolddom, de erkender alt. Og ikke bare erkender de alt, hvad de bliver beskyldt for af trolddom. De bygger videre på det. En af dem, det er Anna Sørensdatter. Hun er sådan en klog kone, ikke ulig Anna Pauline faktisk, men hun ender altså ikke med at slå nogen ihjel. Men hun sidder her oppe på Rugaard og bliver holdt indespærret lige deroppe nede i fangekælderen et stykke tid.

Louise Lindblad: Hun har siddet til fange. Så har hun også været på vandet?

Maria Østerby Elleby: Hun har også været ude svømme, og hun er faktisk også en af dem, der er der bliver fortalt, at hun bliver klædt nøgen. Der er en lille badebro dernede nu. Kan ikke lade være med at forestille sig det, hvis man kigger ned på det der. Hun bliver også klippet helt skaldet, da det er så hun bliver både klædt nøgen og klippet skaldet inden at hun bliver roet ud. Og det er vist på det tidspunkt, hvor at Jørgen Arenfeldt han er holdt op med at tilkalde skarpretteren inde fra Århus. Nu gør han det selv, så han har selv stået for at 'svømme' hende under overværelse af mange, mange mennesker. Men Anne, hun gør nemlig det, Anne Sørensdatter, at hun også indrømmer alt mulig. Hun fortæller, at det er rigtigt, hun har indgået en pagt med djævelen, og han er kommet til hende på en vej og en korsvej og sagt til hende, at hun skal fange en hugorm med konge og det er sådan en hvid hugorm, der også er i folketroen. Evald Tang Kristensen skriver også om den. Og hvis du fanger den hvide hugorm med krone på hovedet og koger den, tilbereder den og spiser suppen eller sovsen fra den, så bliver du synsk.

Maria Østerby Elleby: Det bliver beskrevet som så får du evnen til at se kalven i koen. Sempelthen se, hvad der kommer til at ske. Og det går helt tilbage til legenden om Sigurd Fafnersbane, der slår dragen Fafner ihjel. Og når han så spiser dragens hjerte eller smager på safterne fra det, så kan du forstå et dyrs tale. Anne Sørensdatter hun fortæller en masse ting om alt det trolddom hun har lavet og alle de andre hekse hun kender. Og det gør Mette i Mette Madsdatter i Salling eller oppe i Thise også. For da hende og Anne, hendes søster, de bliver tiltalt for det, så siger Mette det rigtigt, og nu skal I bare høre her. Det er meget mere indviklet, end I tror. I ved godt, at hekse, vi mødes i sådan nogle grupper i de her hekseruder. Men der er system i det. Det er faktisk de her ruder er skoler. Det er nogle vi er i for at lære hvordan det er man er hekse.

Louise Lindblad: Den sjette juli 1686 er søstrene Anne og Mette kaldt til forhør. Forhøret foregår på Jungetgård fruerstue og ledes af Sten Bille personligt. Jeg forestiller mig, at Mette går besværet ind i det store rum på herregården. Måske halter hun, måske støtter hun sig til noget. Hun skal nu ligesom sin søster lige har gjort det aflægge sin bekendelse i mange godtfolks nærværelse, som det står beskrevet. Den gamle kvinde begynder sin tilståelse. For det er, hvad det er, og den er lang og detaljerig: "Der er i Salling to store ruder og to små, forklarer Mette, og de små består af 10, 12 eller 13 personer, ligesom djævelen nu kan hverve folk til. Men de store ruder består af 60 personer, men de kan ej være forsamlet længere end til hanen galer, så må enhver hjem til sit. Fordi jeg var så svag, skånede djævelen mig, så jeg intet mærke fik. Ellers får hver sit mærke. Men jeg satte mit mærke på min dreng, min hjælpedjævel Gasjma, og han bad mig at jeg skulle sætte det hårdt. Når jeg ville omskrifte mig så flyede min dreng mig en drik ud i et glas, som jeg drak. Så snart det var udtrukket, blev jeg i hvilken skikkelse jeg ville være, og den beholdt jeg, til jeg kom tilbage."

Maria Østerby Elleby: Der er alle mulige vanvittige detaljer i de her skildringer fra fra 15- og 1600-tallet af. Og nu sidder Mette Madsdatter i Thise oppe ved Salling og fortæller om, at det er helt rigtigt. Og nu skal I høre alt antallet og hvordan det foregår, hvilket hjælpe djævel vi får. Hun fortæller dem så mange detaljer.

Louise Lindblad: Og alle de detaljer, den historie hun fortæller. Hvor har hun den fra?

Maria Østerby Elleby: Hun har den i hvert fald ikke fra en rigtig heksekskole. Det er jo ikke fordi, at Anna og Mette faktisk har været i en hekserude som de kaldte det, men det her er jo de fortællinger som der går og som der altid har gået i samfundet. De er jo gamle. Lidt ligesom hugorme konger. Den kan vi spore langt, langt, langt tilbage. Og ligesom at vi så, at ideen om, at du kan trække blod fra en heks, der altså stadig levede i bedste velgående i Brigsted i starten af 1800-tallet. Jamen, det her er fortællinger, som lever i folkemunde om hvad hekse de laver, og de har foretaget sig. Og tidligere så har det måske ikke været så meget blandt almindelige mennesker, altså i 1500 tallet, at de har troet på de her heksekskoler. Det har nok mere været ideen om, at der er nogen der har onde kræfter de kan bruge til at stjæle folks lykke. Men nu er det blevet til, at det er dæmonologien, altså de lærde teologer, der sidder ved en masse om dæmoner og djævel, deres forestilling om de her grupperinger, det er smeltet sammen med folketroen. Så Mette, hun sidder her, og hun har jo frit løb til at kunne fortælle om alle de her ting under forhøret.

Louise Lindblad: Hvorfor vil hun gøre det? Jeg tænker kan allerede nu godt regne ud, at det ikke kommer til at gøre noget godt for hende.

Maria Østerby Elleby: Det er ikke så smart, og de sidder jo og fortæller om alle de onde trolddomsgerninger, de har været med til at lave. Og hvorfor gør de? Det er jo et rigtig godt spørgsmål, og der ligger jo noget i både som du selv siger, måske en eller anden form for agens og tag tilbage og sige. "Okay jeg hænger i saksen. Jeg er en gammel fattig krøbling her. Hvad mulighed har jeg så? Kan jeg lige så godt selv få lov at fortælle den her historie og gør det med bravur". Men vi ved jo også, at en af grundene til, at folk kan finde på at komme med falske

tilståelser, det er, at hvis de er blevet behandlet rigtig dårligt, de bliver råbt af og de bliver truet. Måske de bliver slået, men hvis de så begynder at sige det, som forhørsledere gerne vil høre, og så lige pludselig dukke op og sidde ned. Vil du ikke have lidt at drikke, er du ikke også sulten, også søvngig? Vil du ikke sove lidt?

Louise Lindblad: Faktisk behandlet godt.

Maria Østerby Elleby: Så bliver de måske lige pludselig behandlet godt. Anne Sørensdatter., hende vores unge synske med hugormekongen, der har siddet lige her oppe på Rugaard, der har historikeren Gustav Henningsen. Han har i hvert fald teoretiseret, at hun begynder og bare fortælle Jørgen Arnfeldt alt, hvad han vil høre og spinde de mest fantastiske sådan Scheherazade, 1001 nats eventyr agtige trolddom historier, fordi hun bliver behandlet bedre så længe, at hun fortæller ham, hvad han vil høre. Måske har Mette og Anne siddet i samme situation med Sten Bille på Jungetgård. De bliver i hvert fald også holdt spærret inde. Der er to gamle kvinder, der har haft et hårdt liv. Måske har Mette tænkt: Ved da hvad, hellere, at vi har det lidt bedre? I den sidste tid har lidt bedre sove forhold, lidt bedre mad, fordi vi bliver belønnet for, at nu tilstår vi jo alt. Nu indrømmer vi alle vores forbrydelser. Det kan der også være et element af. Det er godt for en mand.

Louise Lindblad: I slutningen af 1800-tallet sidder Evald over for at meddelere Marie. I det lille lerklinede hus er der kun lyden af knitren fra brændeovnen og strikkepindene, som den gamle kvinde endnu ikke har kikket ned på én eneste gang, da hun når til slutningen af historien om de to Thisetrolde. Det er den femte juli dag 1686 at Anna og Mette aflægger deres tilståelser. Hvad sker der efter de har gjort det?

Maria Østerby Elleby: De bliver dømt skyldige. På Jungegaard den 13. juli. Og den 28. juli, der er det, at de bliver fundet skyldig også ved Viborg Landsting og umiddelbart nogle få dage derefter i slutningen af juli, der bliver de brændt op ved noget, der hedder Breum oppe i nærheden af Salling. Og det, der er rigtig, rigtig, rigtig tragisk, det er, at fordi deres sag, den kører samtidig med sagerne her på Rugaard med Jørgen Arenfeldt i spidsen deroppe, som bedriver ulovlige vandprøver og i øvrigt fører trolddom sag på folk, der ikke hører under hans Birk. Anne Sørensdatter hører slet ikke til her. Han har slet ikke juridisk ret til at føre sag mod hende. Hans virvar her med heksejagt. Det hører man om i København for Højesteret. Højesteret, de sender et nyt reskript ud, altså lovdekret, der kommer ud den 21. juli 1686. Det vil sige syv dage, at Anne og Mette de bliver kendt skyldig på Landstinget i det reskript, der står der. Fra nu af skal alle trolddomsager, som bliver kendt skyldige ved herredsting og landsting, de skal bringes for Højesteret, før dommen må blive eksekveret. Men det sker ikke, fordi det tager for lang tid for det dekret om at nå fra København til Jungetgaard, og Anne og Mette, de når at blive henrettet og blive brændt deroppe som hekse, som trolde, Thisetrolde, som de bliver til eftertiden, selv om at der lige er kommet et dekret der siger at deres sag skulle have været prøvet i Højesteret, så de her to ældre søstre, fattige søstre, som har boet sammen, taget sig af hinanden. Den ene med et fysisk handicap, der ender med at blive tiltalt for at have begået trolddom, ender med at indrømme alt. For vi kan kun spekulere om årsagerne, og som i eftertiden er blevet kendt som nærmest de

her ikke-menneskelige eventyrskabninger og faktisk ikke længere bliver husket for, at de var to rigtige mennesker, kunne have undgået måske at blive brændt.

Louise Lindblad: På Evald Tang Kristensens indsamlingsrejser, godt 200 år efter, at de bliver brændt. Der taler han på et tidspunkt med en mand på omkring 80 år, og han kendte én, der var til stede den dag, hvor de to søstre blev brændt. Og jeg har taget sagnet med her. Jeg tænkte på, om du vil prøve at læse det op, fordi jeg synes det kan noget.

Maria Østerby Elleby: "Bålet blev rejst på Ravns Bakke ved Nørgårds mark, og der samlede mange folk for at se på det. Ham der har fortalt mig det, var dengang en 10-12 år, og han var også med. Det var gode tørre tår og godt tørt brænde bålet var lavet af, men alligevel kunne de ikke få det til at brænde. Så sendte de bud efter en præst, og han sagde, at der sad en bitte mand imellem heksene oppe på bålet, og det var ham, der voldte, at ilden ikke ville tage fat, og ham kunne de ikke gene dig fra. Så måtte de jo have heksen ned igen og føre dem til en gård i nærheden for at skaffe dem husly til næste dag. Men det gik dem ikke bedre den dag. De præster, de havde til at hjælpe dem, kunne ikke jage den bitte mand væk. Endelig, den tredje eller fjerde dag fik de en præst, der var så dreven i den sorte kunst, at han kunne drive den bitte mand fra dem. Aldrig så snart var den bitte mand blevet drevet væk, før bålet slog ud i lys lue...

Maria Østerby Elleby: Og så brændte begge heksene. Det var de sidste, der blev brændt her på egnen."

Louise Lindblad: Hvad tænker du, når du hører det sagn?

Maria Østerby Elleby: Allererst tænker jeg, at han ikke har været til stede eller ikke kunne huske det, fordi man satte ikke hekse op på bålet i Danmark for at brænde dem. Så allerførst sådan, i Danmark har vi brugt stigemetoden, så højst sandsynligt er Anne og Mette blevet bundet på en stige, der er blevet vipet ind i et bål.

Louise Lindblad: Men den kan ikke klare sådan kildekritik på den måde.

Maria Østerby Elleby: Men, men den bitte mand.

Louise Lindblad: Jeg skulle lige til at sige, den bitte mand der. Hvem er det?

Maria Østerby Elleby: Det er jo en lille mand, der sidder deroppe, og det må næsten være djævelen, der har siddet en lille djævel deroppe, der har gjort, at der ikke har ville tage fat i det. Men måden det bliver beskrevet på, er jo sådan, at en lille djævel er det en lille trolde? Det er jo

bare en bitte mand, der bliver beskrevet, der sidder deroppe. Det kunne også have været Mettes hjælpedjævel, der sad deroppe og holdt og holdt ilden væk. Så enten sendt af djævlens selv eller tilkaldt af Mette til simpelthen at holde det væk. Det var i hvert fald hvad det her. Det her sagn, det ret tydeligt siger, at der skulle være foregået.

Fortæller: Du har lyttet til historien om Thisetroidene. Da de to søstre Anne og Mette Madsdatter bliver brændt i året 1686, gør begivenheden så stort indtryk på de børn og voksne, der er stimlet sammen foran bålet, at de gennem mange generationer fortæller historien videre om de to Thisetroider. Og fortællingen dør ikke med den 80-årige mand, der over to hundrede år senere stadig gemmer på sagnet i sin hukommelse. For overfor ham, i køkkenet, sidder Evald Tang Kristensen og lytter og skriver ned. Derfor lever sagnet om Thisetroidene videre til evig tid i arkivet på Det Kongelige Bibliotek. Og nu også hos dig.

Louise Lindblad: Obscuritas er produceret af Louise Lindblad for Vores Tid. Redaktør er Rikke Caroline Carlsen. De gamle viser, du hørte under vejs, sunget af Evald Tang Kristensens meddelere stammer fra Dansk Folkemindesamling, Det Kongelige Bibliotek.

Speaker1: Du har lyttet til en podcast fra Nationalmuseets mediehus Vores Tid. Følg os på Facebook og Instagram, så får du fascinerende historier og nyt om episoder fra vores mange podcast.

[Vores Tid – Nationalmuseets Mediehus](#)

[Obscuritas 5:4 Skyggelandet](#)

Produceret af Louise Lindblad for Vores Tid